

1982 ANAYASASINDA 50 ÖNEMLİ NOKTA

1. Türklerin yazılı ilk anayasası 1876 Kanun-i Esasidir.
2. 1876 Kanun-i Esasi döneminde siyasi fırkalar benimsenmemiştir.
3. Türklerin tek yumuşak anayasası 1921 Teşkilatı Esasiye Kanunu'dur.
4. 1924 Anayasasının 2. maddesinde resmi dilin Türkçe, devletin islamiyeti, başkentin Ankara olduğu belirtilmiştir.
5. 1946 yılında çok partili siyasi yaşama geçilmiştir.
6. 1946 yılından itibaren tek dereceli seçimler yapılmıştır.
7. Halkoylamasıyla kabul edilen ilk Türk anayasası 1961 TC Anayasasıdır.
8. 1961 TC Anayasası güçler ayrılığı ilkesini kabul etmiştir.
9. Anayasa Mahkemesi ilk kez 1961 TC Anayasasında öngörülmüştür.
10. 1971 - 1973 ara rejimi döneminde Bakanlar Kuruluna kanun gücünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.
11. 1982 TC Anayasasında Türk milliyetçiliği değil Atatürk milliyetçiliği görüşü savunulmuştur.
12. 1982 TC Anayasası 1961 tarihli olanından farklı olarak tek meclis sistemini benimsemiştir.
13. 1982'de cumhurbaşkanı ilk kez halkça seçilmiştir.
14. 1961 TC Anayasası gibi 1982 TC Anayasası da darbe sonucu kabul edilmiştir.
15. 1982 TC Anayasasını hazırlayan kurucu meclis Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisi'nden oluşmuştur.
16. 1982 TC Anayasası ayrıntılı bir anayasal belgedir.
17. 1982 TC Anayasası seçimlerin tek dereceli, nisbi temsil esasına göre; genel, eşit, gizli oy, yargı idare ve denetiminde olma özellikleri izlenerek yapılmasını öngörmüştür.
18. 1982 TC Anayasasına göre cumhurbaşkanı TBMM'ce seçilir.
19. 1982 TC Anayasasına göre, başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek yetkisi cumhurbaşkanına aittir.
20. 1982 TC Anayasasına göre, cumhurbaşkanı bir kereyle sınırlı olmak üzere 7 yılına seçilir.
21. 1982 TC Anayasasına göre, Türk ordusunun başkomutanlığını TBMM adına cumhurbaşkanı temsil eder.
22. 1982 TC Anayasasına göre sıkıyönetim veya olağanüstü hal ilan etme yetkisi cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulundadır.
23. 1982 TC Anayasasına göre, cumhurbaşkanının yokluğunda TBMM başkanı cumhurbaşkanına vekillik eder.
24. 1982 TC Anayasasına göre, cumhurbaşkanlığı genel sekreterliğicumhurbaşkanlığıkararnamesiyle düzenlenir.
25. 1982 TC Anayasasına göre, TBMM genel seçimlerinden önce Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanları çekilir. Yerlerine bağımsızlar Başbakanca atanır.
26. 1982 TC Anayasasına göre, kanunun uygulanmasını göstermek veya emrettiği işleri belirtmek için, kanuna aykırı olmayacak şekilde, Danıştay incelemesinden geçirilmek şartıyla Bakanlar Kurulu'nca tüzük (nizamname) çıkarılabilir.
27. 1982 TC Anayasasına göre, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır.
28. 1982 TC Anayasasına göre, kamuda çalışan kişi aldığı emri kanuna aykırı görürse bu durumu emri verene bildirir. Ancak emri veren yazı ile emri yinelerse, kişi emri uygular, fakat sorumluluğun emri verende olacağı kabul edilmiştir. Bunun yanında eğer kanuna aykırılık suç teşkil ediyorsa bu emir hiçbir şekilde yerine getirilemez, kimse sorumluluktan kurtulamaz.
29. 1982 TC Anayasasına göre, hakimler vazifelerinde bağımsızdırlar. Hiçbir organ, makam veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere emir ve talimat veremez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.
30. 1982 TC Anayasası pozitif hak anlayışını kabul etmiş, ikinci maddede devletin, insan haklarına toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde saygılı olacağı belirtilmiştir.
31. 1982 TC Anayasası bu belgenin korunması yükünü "demokrasiye aşık Türk evladlarının vatan ve millet sevgisine" bırakmıştır.

32. 1982 TC Anayasasına göre, devletin temel amaçları, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah huzur ve mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasi, iktisadi ve ictimai engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.
33. 1982 TC Anayasasına göre temel hak ve hürriyetler, yabancılar için milletlerarası hukuk anlayışına uygun olarak kanunla sınırlanabilir.
34. 1982 TC Anayasasına göre, kişinin resmi vazifeler tarafından yapılan haksız işlemler sonucu uğradığı zararlar kanuna göre devletçe tazmin edilir. Fakat devletin sorumlu olan ilgili vazifeliye rücu hakkı saklıdır.
35. 1982 TC Anayasasının 46. maddesine göre; devlet ve kamu hukuki kişilikleri, kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idari irtifak kurmaya yetkilidir.
36. 1982 TC Anayasasına göre, kimse yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.
37. 1982 TC Anayasasına göre, çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten çekilme haklarına sahiptir.
38. 1982 TC Anayasasına göre, Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkes Türk'tür.
39. 1982 TC Anayasasına göre, seçim kanunları idarede istikrar ve temsilde adalet esaslarına göre hazırlanır.
40. 1982 TC Anayasasına göre, siyasi firkaların kapatılmasına Yargıtay Cumhuriyet başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından karar verilir.
41. 1982 TC Anayasasına göre, TBMM genel oyla seçilen 550 üyeden oluşur.
42. 1982 TC Anayasası, TBMM üyelerinin seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, milleti temsil edeceklerini söylemiştir.
43. 1982 TC Anayasası, TBMM üyelerinin meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki başkanlık divanının teklifi üzerine meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu olmayacaklarını söylemiştir.
44. 1982 TC Anayasasının 85. maddesine göre yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşürülmesine ilişkin meclis kararlarına karşı yedi gün içerisinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurulabilir.
- UYARI: Meclisin iki tür işlemi vardır; kanun, meclis kararı. Kanunların denetiminde Anayasa Mahkemesi etkilidir. Buna rağmen meclis kararlarının bir denetimi yoktur. Bu kaidenin üç istisnası vardır. Bunlar içtüzük, meclis üyeliğinin düşürülmesi kararı, dokunulmazlığın kaldırılması kararıdır.
45. 1982 TC Anayasasına göre, kanun tekliflerinin TBMM'de görüşülme usul ve esasları içtüzükle düzenlenir.
46. 1982 TC Anayasasına göre, seçilen yeni cumhurbaşkanı vazifeye başlayınca kadar vazife süresi dolan cumhurbaşkanı vazifeye devam eder.
47. 1982 TC Anayasasına göre, cumhurbaşkanının kanunen tek başına yapabileceği belirtilen işlemleri dışındaki bütün kararları başbakan ve ilgili bakanlarca imzalanır. Buna karşı imza adı verilir.
48. 1982 TC Anayasasına göre, silahlı kuvvetler ve yargı organları Devlet Denetleme Kurulunun vazife alanı dışındadır.
49. 1982 TC Anayasasına göre milli güvenliğin sağlanmasından ve silahlı kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından TBMM'ye karşı Bakanlar Kurulu sorumludur.
50. 1982 TC Anayasasına göre yargıçların vazifelerini kanunlara uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetme ve gereğinde haklarında inceleme ve soruşturma açma işleri Adalet Bakanlığının oluru ile adalet müfettişleri tarafından yapılır.